

وزارت امور اقتصادی و دارایی
سازمان امور مالیاتی کشور
رئیس کل

شماره ۴۲۵/۹۹/۱۵۰/۹۹
تاریخ ۱۳۹۹/۱۲/۲۶
پیوست

بسم الله الرحمن الرحيم

سال "جیهی نوبلد"

دستور العمل

مکالمه	مواد ۵۳ و ۵۴	۹۹	۵۲۶
مخاطبین / ذی‌عنوان	امور مالیاتی شهر و استان تهران ادارات کل امور مالیاتی		
موضوع	تحویه تعیین درآمد مشمول مالیات املاک شرکت‌ها و سایر اشخاص حقوقی که به اجاره واگذار می‌شود		

نظر به سوالات و ابهامات مطرح شده در ارتباط با تحویه تعیین درآمد مشمول مالیات املاک شرکت‌ها و سایر اشخاص حقوقی که به اجاره واگذار می‌شوند و به منظور ایجاد وحدت رویه در اجرای مقررات ماده (۵۳) قانون مالیات‌های مستقیم برای تعیین درآمد مشمول مالیات اجاره املاک (واقع در ایران) شرکت‌ها و سایر اشخاص حقوقی مقرر می‌دارد:

۱- مطابق مفاد ماده (۱۰۵) قانون مالیات‌های مستقیم، جمع درآمد شرکت‌ها و درآمد ناشی از فعالیت‌های اتفاقی سایر اشخاص حقوقی که از منابع مختلف در ایران یا خارج از ایران تحصیل می‌شود، پس از وضع زیان‌های حاصل از منابع غیر معاف و کسر معافیت‌های مقرر به استثنای مواردی که طبق مقررات این قانون دارای نرخ جداگانه‌ای می‌باشد، مشمول مالیات به نرخ بیست و پنج درصد (۲۵٪) خواهد بود.

۲- برابر مقررات ماده (۵۳) قانون مالیات‌های مستقیم، درآمد مشمول مالیات املاکی که به اجاره واگذار می‌شود عبارت است از کل مال الاجاره، اعم از نقدی و غیر نقدی، پس از کسر بیست و پنج درصد (۲۵٪) بابت هزینه‌ها، استهلاکات و تعهدات مالک نسبت به مورد اجاره.

۳- در اجرای مفاد ماده (۵۴) قانون مالیات‌های مستقیم، درآمد اجاره بر اساس قرارداد اعم از رسمی یا عادی مبنای تشخیص مالیات فرار می‌گیرد و در مواردی که قرارداد وجود نداشته باشد یا از ارائه آن خودداری شود و یا مبلغ مندرج در آن کمتر از هشتاد درصد (۸۰٪) ارقام مندرج در جدول املاک مشابه تعیین و اعلام شده توسط سازمان امور مالیاتی کشور باشد، میزان اجاره بنا بر اساس جدول اجاره املاک مشابه تعیین خواهد شد، در اجرای مفاد تبصره

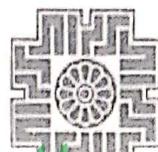

(۱) ماده (۵۴) قانون مالیات‌های مستقیم با عنایت به نظر اکثریت اعضاي معتبر شورایعالی مالیاتی در صورتجایی شماره ۱۳۹۹/۰۴/۲۴ که ملى بخششامه شماره ۱۳۹۹/۰۵/۰۷ مورخ ۲۰۰/۹۹/۴۶ است، در صورتی که قرارداد اجاره املاک صرفاً مبتنی بر اجاره بهای پرداختی تنظیم شده باشد و مستأجر نیز جزء مشمولان تبصره (۹) ماده (۵۳) این قانون باشد، فارغ از میزان اجاره‌بهای نوع فرارداد اجاره تلقیمی اعم از رسمی با عادی، اجاره پرداختی مستأجر ملاک تعیین در آمد مشمول مالیات اجاره موجز خواهد بود و در فراردادهای اجاره املاک که علاوه بر اجاره‌بهای قابل پرداخت مبلغی تحت عنوان ودیده، رهن با قرض الحسن توسط مستأجر به مالک پرداخت می‌شود، چنانچه مبلغ اجاره بهای پرداختی توسط مستأجر کمتر از هشتاد درصد (٪۸۰) میزان اجاره‌بهای محاسبه شده بر اساس جدول اجاره املاک مشابه باشد و همچنین در فراردادهای اجاره املاک که به صورت رهن تصرف و بدون پرداخت مال الاجاره منعقد شده است، در آمد مشمول مالیات موجز بر اساس ارقام متدرج در جدول اجاره املاک که مشابه محاسبه خواهد شد.

۴- با عنایت به مفاد بند (۵) بخششامه شماره ۱۳۰۴/۱۱/۱۵ مورخ ۲۰۱۰-۶۲۴۷/۱۳۸۲، اجاره بهای دریافتی اشخاص موضوع ماده (۲) قانون مالیات‌های مستقیم به منزله فعالیت اقتصادی موضوع تبصره (۲) ماده (۲) قانون مزبور، مشمول مالیات قلسداد نمی‌شود بنابراین مال الاجاره دریافتی اشخاص موضوع ماده مذکور مشمول مالیات بر درآمد اجاره نبوده و چنانچه اشخاص موضوع صدر تبصره (۹) ماده (۵۳) قانون مزبور، مال الاجاره‌ای به اشخاص موضوع ماده (۲) قانون مالیات‌های مستقیم پرداخت نمایند، به دلیل عدم شمول مالیات نسبت به مال الاجاره دریافتی اشخاص اخیرالذکر، کسر مالیات تکلیفی موضوع تبصره (۹) ماده (۵۳) قانون یاد شده توسط مستأجرين از مال الاجاره پرداختی به آنان فائد موضوعیت می‌باشد.

۵- تعیین در آمد مشمول مالیات املاکی که در مناطق آزاد تجاری به اجاره واگذار شده است، تابع قوانین مالیاتی مربوط به مناطق مذکور می‌باشد و مالکانی که املاک ایشان در مناطق مذکور واقع شده باشد در صورت اخذ مجوز فعالیت از سازمان مناطق آزاد تجاری-صنعتی جمهوری اسلامی ایران ذی‌ربط و ارائه اظهارنامه مالیاتی در موعد مقرر، مشمول معافیت مالیاتی موضوع ماده (۱۲) قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری-صنعتی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۲/۰۶/۰۷ و اصلاحات بعدی آن خواهد بود.

۶- با عنایت به مفاد بند (۱) بخششامه شماره ۱۳۹۸/۳/۲۱ مورخ ۲۰۰/۹۸/۲۴، نظر به اینکه در ماده (۵۳) قانون مالیات‌های

همراه با رهایی

شماره ۵۶۵ / ۹۹ / ۰۰۰
تاریخ ۱۲ / ۱۲ / ۹۹
پیوست

مستقیم از لحاظ کسر هزینه‌ها و استهلاکات و نعهدات مالک هیچ تفاوتی بین دارنده عین و یا منفعت وجود ندارد، بنابراین در مواردی که صاحبان حقوق موضوع تبصره (۲) ماده (۵۹) اصلاحی قانون مذکور نبز حقوق خود را (با رعایت مقررات قانونی مربوط به حقوق مالکین عین محل) به غیر به اجاره واگذار نمایند، درآمد اجاره دریافتی آنان با انخاذ ملاک از حکم تبصره (۷) ماده (۵۳) قانون مذکور، پس از کسر مبالغ پرداختی بابت اجاره ملک مورد نظر وطبق مقررات صدر ماده (۵۳) قانون فوق مشمول مالبات خواهد بود. بدینهی است مفاد قسمت اخیر ماده (۵۳) قانون مالیات‌های مستقیم در ارتباط با تعیین درآمد مشمول مالیات اجاره دست دوم لازم الاجرا خواهد بود.

۷- با توجه به مفاد جزء (ب) بند (۱) بخشنامه ۱۳۵۳۰ مورخ ۱۳۸۴/۰۷/۲۷، طبق نص صريح قسمت اخیر ماده (۵۳) قانون مالیات‌های مستقیم، هرگاه موجز مالک نباشد، درآمد مشمول مالیات وی عبارت است از مابه التفاوت اجاره دریافتی و پرداختی بابت ملک مورد اجاره بنابراین باید توجه داشت که در این قبیل موارد تقویم مال الاجاره توسط مأموران مالیاتی یا ملاک قراردادن ارزش اجاری تقویمی توسط کمیسیون تقویم املاک منتظر است و ادارات امور مالیاتی مکلفند بر اساس تحقیقات لازم (در صورت عدم ارائه اسناد اجاره)، مبالغ واقعی دریافتی و پرداختی را مشخص نمایند. به همین دلیل در اجاره دست دوم (هرگاه موجز مالک نباشد)، تعیین درآمد مشمول مالیات به شرح بند (۳) این دستور العمل فاقد موضوعیت خواهد بود.

۸- با عنایت به توضیحات فوق نظر به این که تعیین درآمد مشمول مالیات اجاره دارای حکم خاص قانونی می‌باشد لذا با رعایت مفاد ماده (۱۰۵) قانون مالیات‌های مستقیم نحوه تعیین درآمد مشمول مالیات شرکت‌ها و سایر اشخاص حقوقی که دارای درآمد ناشی از اجاره املاک (واقع در ایران) می‌باشند به طرق ذیل صورت می‌پذیرد:

۸-۱- در شرکت‌ها و سایر اشخاص حقوقی که درآمد عملیاتی آنها، درآمد اجاره املاک و مستغلات می‌باشد و در سال مورد رسیدگی نیز مؤذی دارای درآمد اجاره املاک می‌باشد، برابر مفاد ماده (۵۴) قانون مالیات‌های مستقیم و با رعایت مقررات مربوطه، درآمد مشمول مالیات اجاره املاک با اعمال ضریب (۷۵٪) به درآمد اجاره املاک محاسبه می‌شود و از آنجا که در این حالت، فعالیت اشخاص مذکور در سال مورد رسیدگی می‌باشد لذا هزینه‌های ابرازی شرکت در محاسبه درآمد مشمول مالیات موثر نخواهد بود. بدینهی است در اجرای این بند، اعمال سایر موارد مؤثر بر تعیین درآمد مشمول مالیات از جمله مفاد بندهای (۱۲) و (۲۷) ماده (۱۴۸) قانون مالیات‌های مستقیم (در صورتی که مودی در سوابق قبل دارای درآمدهای عملیاتی دیگری فارغ از درآمد ناشی از اجاره املاک

۱۴۰۲ / ۵۶۴ / ۹۹ / ۰۵۳
تاریخ
۹۹ / ۱۲ / ۰۷
پیوست

بوده باشد) در تعیین درآمد مشمول مالیات سال مورد رسیدگی، حسب مورد و با رعایت مقررات مربوطه، بالامانع خواهد بود. لازم به ذکر است چنانچه مودی دارای سابقه فعالیت‌های مختلف عملیاتی بوده ولیکن در سال مورد رسیدگی فقط دارای اجاره املاک (غیر عملیاتی) باشد، برای تعیین درآمد مشمول مالیات عملکرد سال مورد رسیدگی، ابتدا صرفاً هزینه‌های مستقیم و غیر مستقیم مرتبط با املاک به اجاره و اگزار شده من جمله هزینه استهلاک املاک مذکور را از حساب سود و زیان مودی خارج نموده و پس از کسر (۲۵٪) از درآمد اجاره املاک، باقیمانده را با مجموع هزینه‌های قابل قبول ابرازی جمع حرجی نموده تا درآمد مشمول مالیات با زیان قابل قبول سال مورد رسیدگی تعیین شود.

همراه یار مالیاتی

۸-۲- در شرکت‌ها و سایر اشخاص حقوقی که دارای درآمد توأم اجاره و سایر فعالیت‌های انتفاعی می‌باشند، ابتدا مال‌اجاره دریافتی مندرج در دفاتر به همراه کلیه هزینه‌های مستقیم و غیر مستقیم مرتبط با املاک اجاره داده شده، از حساب سود و زیان شرکت خارج و درآمد مشمول مالیات سایر فعالیت‌های انتفاعی مودی با رعایت مفاد ماده (۹۷) قانون مالیات‌های مستقیم و با امعان نظر به سایر مقررات مربوطه از جمله فصل هزینه‌های قابل قبول و استهلاکات تعیین می‌شود. پس برابر مقررات ماده (۵۴) قانون مالیات‌های مستقیم (بارعایت مفاد تبصره (۱) ماده مذکور و بند (۳) این دستورالعمل)، درآمد مشمول مالیات اجاره املاک به اعمال ضريب (۷۵٪) به درآمد اجاره املاک محاسبه می‌شود (با عنايت به موارد ذکر شده، هزینه‌های مستقیم و غیر مستقیم مرتبط با املاک اجاره داده شده که از حساب سود و زیان خارج شده است فارغ از فزونی و یا کسری تسبیت به ضريب (۲۵٪) در نظر گرفته شده بایت هزینه‌ها، استهلاکات و تعهدات مالک نسبت به مورد اجاره، در محاسبه درآمد مشمول مالیات اجاره و درآمد مشمول مالیات نهایی شرکت‌ها و سایر اشخاص حقوقی موثر نخواهد بود) در نهایت درآمد مشمول مالیات اجاره با درآمد مشمول مالیات سایر فعالیت‌های مودی جمع و با رعایت سایر مقررات، به نرخ ماده (۱۰۵) قانون مالیات‌های مستقیم، مشمول مالیات خواهد شد. بدیهی است در صورتی که جمع جبری درآمد مشمول مالیات اجاره تعیین شده و زیان مورد تأیید سایر متابع درآمدی غیر معاف شرکت‌ها و اشخاص حقوقی نهایتاً منتج به شناسایی زیان برای عملکرد آن سال مودی شود، مودی مشمول مالیات نبوده و مطالبه مالیات از درآمد مشمول مالیات اجاره به صورت مجرزاً فاقد وجاهت قانونی خواهد بود و می‌باشی نسبت به تایید و ابلاغ زیان محاسبه شده اقدام شود.

۸-۳- مفاد مندرج در این دستورالعمل مانع از اجرای حکم فسخ اخیر ماده (۵۳) قانون مالیات‌های مستقیم در ارتباط با خانه‌های سازمانی متعلق به اشخاص حقوقی در صورتی که مالیات ایشان طبق دفاتر قانونی تشخیص شود، نخواهد بود.

وزارت امور اقتصادی و دارایی
سازمان امور مالیاتی کشور
رئیس کل

۱۳۹۶/۵۲۴/۹۹
تاریخ
۹۹/۱۲/۲
پیشنهاد

۴-۸-نظر به اینکه در آمد مشمول مالیات املاکی که به اجاره و اگذار می گردد عبارت است از کل مال الاجاره اعم از نقدی و غیر نقدی پس از کسر بیست و پنج درصد(۲۵٪) بابت هزینه ها و استهلاکات و تعهدات مالک نسبت به مسورد

اجاره بیناباین در مواردی که موجز زمین فاقد مستحقهای را به اجاره و اگذار می نماید نیز اعمال کسر بیست و پنج درصد(۲۵٪) بر کل مال الاجاره اعم از نقدی و غیر نقدی بابت هزینه ها و تعهدات مالک نسبت به مسورد اجاره برای

همراه یار مالیاتی

امید علی پارسا